

Zrinka Stričević Kovačević¹

Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet

<https://orcid.org/0009-0002-0470-1245>

NASTAVA SLOVAČKE KNJIŽEVNOSTI NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU I JE LI KNJIŽEVNOST VAŽNA?

U radu se analizira položaj nastave slovačke književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, percepcija slovačke književnosti u Hrvatskoj, kao i njezino slabo prevođenje, što dijelom određuje i nastavu na zagrebačkom studiju slovakistike. Iako je trend slabljenja tradicionalne uloge književnosti, pa samim tim i studija književnosti, u današnjem društvu sve jači, u radu se ukazuje na važnost čitanja književnosti u procesima razumijevanja vlastitih emocija, razvijanja emocionalne i socijalne inteligencije te oblikovanja vlastitog identiteta, kao i stvaranja predodžbe o identitetu drugoga, u ovom slučaju identiteta slovačke nacije.

Ključne riječi: nastava slovačke književnosti, važnost čitanja književnosti

1. Uvod. Je li književnost u životu suvremenog čovjeka važna? Je li mu uopće potrebna? Trebaju li djeca i mladi ljudi čitati književna djela? I slijedom toga, postoji li još uvijek smisao i potreba za postojanjem studija književnosti? Postoji li smisao i potreba za studijem slovačke književnosti? U ovom radu analizira se današnji položaj i smisao nastave slovačke književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Stoga se iznosi kratki pregled nastanka i razvoja zagrebačkog studija slovakistike i samim tim nastave slovačke književnosti, problemi i razvojna perspektiva, te dosadašnja i buduća reformirana koncepcija studija. Naglasak je na analizi percepcije slovačke književnosti u Hrvatskoj i njezinom slabom prevođenju, što dijelom određuje i samu nastavu na studiju. Iako je trend slabljenja tradicionalne uloge književnosti, pa samim tim i studija književnosti, u današnjem društvu sve jači, u radu se želi ukazati na važnost čitanja književnih djela u procesima oblikovanja vlastitog identiteta i procesima razumijevanja vlastitih i tuđih emocija, kao i stvaranja predodžbe o identitetu drugoga, u ovom slučaju identitetu slovačke nacije. Samim tim želi se ukazati i na sve veću

¹ zkovacevic@ffzg.hr

neopravdanu marginalizaciju poučavanja nacionalnih filologija (njihovih jezika, kultura i književnosti), posebice tzv. malih filologija, ali i cjelokupne humanistike zadnjih desetljeća.

2. Osnivanje studija slovačkog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i njegova koncepcija, posebno književnih i kulturoloških kolegija. Zagrebački studij slovačkog jezika i književnosti jedini je takav sveučilišni studij u Republici Hrvatskoj. Njegovo je osnivanje, u okviru Odsjeka za slavenske jezike i književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, inicirala prof. dr. sc. Dubravka Sesar. Od akademske godine 1994./95. u program studija češkog jezika i književnosti uvela je dva izborna slovakistička kolegija, Slovački jezik i Slovačku književnost, te na taj način organizirala prvi slovački lektorat. Slovačku književnost predavala je Zrinka Stričević Kovačević, prva hrvatska asistentica za slovačku književnost, dok je nastavu iz slovačkog jezika vodio prvi ugovorni lektor za slovački jezik doc. dr. sc. Emil Horák, slavist (leksikolog) iz Bratislave. Samostalan studij slovačkog jezika i književnosti osnovan je akademske godine 1997./98., kada je upisana i prva generacija studenata.² Osnivanje samostalnog studija slovakistike u Hrvatskoj nije bio jednostavno, prvenstveno zbog nedostatka adekvatne akademske tradicije i kompetentnog znanstveno-nastavnog kadra. Također, njegovo je osnivanje trebalo opravdati jakim i relevantnim razlozima. Argumenti su bili povijesni (tradicionalne i bogate hrvatsko-slovačke kulturne veze, značenje slovačke filologije za hrvatsku, kao i slavensku filologiju općenito) i aktualni (potrebe slovačke nacionalne manjine u Hrvatskoj, posebno u obrazovanju na materinskom jeziku, kulturna i sve jača gospodarska suradnja između Slovačke i Hrvatske, te činjenica da je slovački jedan od službenih jezika Europske unije, za koji Hrvatska mora imati vlastite stručnjake). Od akademske godine 2005./06. studij slovačkog jezika i književnosti u Zagrebu prilagođen je bolonjskim načelima. Preddiplomska razina studija traje tri godine, a diplomatska dvije, te nudi dva smjera, prevoditeljsko-kulturološki i nastavnički smjer. Studij je dvopredmetan i kompatibilan s drugim studijima zagrebačkog Filozofskog fakulteta. Svojim programom studente obrazuje za prevoditelje i nastavnike, ali ih istodobno osposobljava i za druge poslove koji zahtijevaju filološku i humanističku naobrazbu, poput različitih poslova u kulturi i medijima, državnoj upravi, turizmu ili gospodarstvu (Kovačević, 2016: 271–273).

Za upis na studij slovakistike u Zagrebu nije potrebno prethodno vladati slovačkim jezikom. Jezgru studija na preddiplomskoj razini čine kontinuirane jezične vježbe, predavanja iz fonologije, morfologije i sintakse slovačkog jezika, te kolegiji iz slovačke književnosti i kulture. Silabi jezičnih kolegija koncipirani su prvenstveno u skladu s činjenicom da su studenti jezični početnici, no u koncipiranju književnih i kulturoloških kolegija nametnule su se kao bitne još

² O povijesti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu vidi u Damjanović, 1998.

dvije spoznaje: dobra, o bogatim povijesnim hrvatsko-slovačkim vezama, i loša, o slabom prevođenju slovačke književnosti na hrvatski jezik.

Hrvatska i Slovačka imaju dugu i bogatu povijest međusobnih odnosa i veza, koju su odredile zajedničke ili slične političke okolnosti i događaji, povijesni velikani, institucije, kao i obostrano postojanje nacionalnih manjina.³ Posebno su pri tom značajne akademske institucije poput Academie Istropolitane u 15. stoljeću, čiji su utemeljitelji hrvatski humanisti Ivan Vitez od Sredne i Janus Panonius, ili Trnavskog sveučilišta u 17. stoljeću, na kojem je bilo 9% hrvatskih studenata, kao i veći broj hrvatskih profesora. I brojne osobnosti s obje strane dale su veliki doprinos razvoju druge nacije, poput primjerice Josipa Andrića, autora prve povijesti slovačke glazbe i gramatike slovačkog jezika, ili Stjepana Moysesa, profesora na zagrebačkom fakultetu, zastupnika hrvatskog naroda u saboru u Bratislavi i Jelačićevog izaslanika. Nezaobilazno ime je i Bogoslav Šulek, čiji filološki rad i rječnici (posebno *Hrvatsko-njemačko-talijanski rječnik znanstvenoga nazivlja I-II*) imaju veliku vrijednost za suvremenu hrvatsku leksikografiju (Kovačević 2016: 273). Simbol hrvatsko-slovačkih veza zasigurno je Martin Kukučín, slovački književni klasik razdoblja realizma, koji je polovicu života proveo među Hrvatima kao liječnik, te im posvetio dva svoja značajna romana (*Dom v stráni* i *Mať volá*), niz pripovjedaka i dva putopisa po hrvatskim krajevima.⁴

Hrvatsko-slovačke književne i kulturne veze dobrim su dijelom bile uvjetovane društveno-političkim okolnostima, pa tako i povijest hrvatskih prijevoda slovačke književnosti, koju možemo pratiti od tridesetih i četrdesetih godina 19. stoljeća. Nažalost, izostanak prijevoda većeg broja kanonskih djela ostat će karakteristikom hrvatsko-slovačkih književnih odnosa od romantizma pa sve do danas. Zahvaljujući iznimno plodnom prevoditelju hrvatske književnosti na slovački jezik Janu Jankoviču (uz njega i nešto starijem Branislavu Chomi te malo mlađoj Alici Kulihovoj), danas je hrvatska književnost bolje predstavljena slovačkom čitatelju nego slovačka književnost hrvatskom. No, unatoč tomu i iznimci u devedesetim godinama prošlog stoljeća i prvom desetljeću ovoga s povijesnim romanima Marije Jurić Zagorke i dramama Mire Gavrana (zahvaljujući spomenutom prevoditelju Jankoviču), ne može se govoriti o popularnosti hrvatske književnosti u Slovačkoj. U Hrvatskoj pak popularizaciji slovačke književnosti nažalost nisu pridonijeli niti stariji, teško dostupni, prijevodi autora poput Kalinčiaka, Vajanskog, Podjavorinske, Hronskog i dr., kao niti noviji, uglavnom iz osamdesetih godina prošlog stoljeća, ponajprije prijevodi romana Kukučina, Jarunkove i Šikule, svi u prijevodu Gene Senečića (Kovačević, 2016: 274). Zadnjih godina nekoliko suvremenih slovačkih autora prevedeno je na hrvatski jezik zahvaljujući prevoditeljici Mariji Vuksanović

³ Pregled hrvatsko-slovačkih povijesnih i kulturnih veza te zajedničkih osobnosti donose dva zbornika, koja su uredili Katunarić, D. i Stričević-Kovačević, Z. (1998), odnosno Vukasović, A. (2000), v. popis literature.

⁴ O Martinu Kukučínu i hrvatskim motivima u njegovim djelima više u Stričević-Kovačević, 1998.

Kursar, lektorici na zagrebačkoj slovakistici, no svi su imali skroman odjek i kod književnih kritičara i među čitateljima. Unatoč predanom radu određenog broja znanstvenih i kulturnih djelatnika, i kroz protekla razdoblja i danas, mentalna je karta implicitnih recipijenata hrvatskih prijevoda slovačke književnosti ipak "obilježena postojanjem mnogobrojnih kulturoloških bjelina, pa i stereotipa" (Čagalj, 2011: 269).

Kao što je već rečeno, bogate povijesne hrvatsko-slovačke veze i skromno prevođenje slovačke književnosti na hrvatski jezik imali su utjecaj na koncepciju studija i silabe kolegija zagrebačke slovakistike, posebno na kulturološke i književne kolegije. Prvi kolegij iz slovačke književnosti studenti slušaju tek na drugoj godini studija, čemu je razlog studentsko nepoznavanje slovačkog jezika, odnosno nepostojanje odgovarajuće prvenstveno primarne, ali i sekundarne, literature na hrvatskom jeziku. Na preddiplomskoj razini dva su obvezna povijesno-pregledna kolegija, unutar kojih se obrađuju književna razdoblja, značajni autori i reprezentativna književna djela, pri čemu se kao problem, uz već spomenuto slabo vladanje slovačkim jezikom i nepostojanje prijevoda kanonskih djela, javlja i često studentsko nedovoljno poznavanje društveno-političkog, odnosno povijesnog konteksta nekog književnog razdoblja. Stoga se posebna pozornost daje i stavljanju slovačke književnosti u europski povijesni i kulturno-književni kontekst (Kovačević, 2016: 275).

Nepovoljan položaj humanistike u okvirima znanstvene i akademske zajednice početkom 21. stoljeća, posebice neofiloloških studija, kao i gotovo dvadesetgodišnje iskustvo održavanja visokoškolske nastave po bolonjskim načelima, potaklo je zagrebački Filozofski fakultet na reformu svih studijskih programa, koja je upravo u tijeku. Cilj reforme je korekcija uočenih nedostataka bolonjskog sustava, ali i prilagodba studijskih programa nekim novim generacijama studenata, te prvenstveno prilagodba studija novim zahtjevima tržišta rada u trećem desetljeću 21. stoljeća. Stoga se, primjerice, na prvu godinu studija vraća kolegij iz teorije književnosti (praksa je nažalost pokazala kako je studentima takav kolegij neophodan za daljnje praćenje književnih kolegija), a s druge strane kolegij o povijesti starije slovačke književnosti svodi se samo na pregledni kolegij, uvodi se kolegij Kazališna radionica, unutar kojeg studenti na praktičan način svladavaju nova i uvježbavaju stečena znanja iz jezika i književnosti. Jezične vježbe diferenciraju se na diplomskoj razini studija na različite načine (kolegij Poslovna komunikacija, Simultano prevođenje, Prevoditelj i računalo itd.), a tržište rada približava se studentima vrlo konkretno kroz kolegij Slovakistika u praksi, unutar kojeg dobivaju aktualne informacije o mogućnostima zapošljavanja po završetku studija, ali i mogućnost upoznavanja s konkretnim potencijalnim poslodavcima.

3. Uloga i perspektiva studija književnosti, te je li književnost važna?

Značaj književnih kolegija unutar svakog filološkog studija je neupitna. Na nastavi književnosti proučava se korpus određene nacionalne književnosti, ali se preko

njega predstavlja te istražuje i sveukupna kultura nekog naroda. "Slovačka književnost predstavlja važan aspekt slovačkog identiteta i kroz povijest je preuzimala različite uloge: uz *zabavljačicu*, često je bila i *čuvaricom* nacionalnih vrijednosti" (Kovačević, 2016: 275). Učeći kroz nastavu književnosti i o slovačkoj kulturi, povijesti, jeziku, studenti dobivaju priliku razvijati i vlastito kritičko mišljenje, pri čemu je zadaća nastavnika dati im kompetencije koje će im na višim godinama studija omogućiti i kritičko propitivanje kanonske književnosti. Ovdje se otvara i pitanje *upravljanja* znanjem, koje može biti posebno problematično u samim središtima znanja, odnosno na sveučilištima i unutar akademske zajednice. U svojoj knjizi *Teorija neobrazovanosti: zablude društva znanja* Konrad Paul Liessmann piše o "preziru spram znanja", a iščitava ga, između ostalog, u potpunom gubitku predavačke kulture popraćene uvođenjem power point prezentacija koje pomažu vizualizaciji znanja. Liessmann smatra kako se sveučilišta u svome restrukturiranju ravnaju prema najnižim poduzetničkim ideologijama, te stoga u upotrebi i nalazimo različite ekonomske pojmove poput menadžment znanja, bilanca znanja i sl. Navedeno, smatra Liessmann, nema nikakve veze sa spoznajom, znatiželjom, idejama, istraživačkim učenjem, odnosno svime onime što je dio i produkt znanstvenog rada (Liessmann, 2008).

Znanje o životu i svijetu bez sumnje nije u potpunosti objektivno i ne može se u potpunosti kvantificirati ili evaluirati, pa stoga studij književnosti i sama književnost imaju mogućnost ponuditi drukčije razumijevanje pojava u društvu i kulturi, čime mogu olakšati i proces stjecanja spoznaja o sebi i drugima. Da je književnost učiteljica života, spoznao je već i Sigmund Freud, otac psihoterapije, koji ju je koristio u smislu psihoanalitičke primjene. Psihoterapija nastala pod Freudovim utjecajem, danas želi ukazati na to koliko je književnost pod jakim utjecajem psihičkih procesa koji se odvijaju u čovjeku, ali i obratno: koliko je čovjekova psiha pod utjecajem književnosti. Slijedom toga, "mnoge suvremene kritike i književne teorije tako pokušavaju razotkriti podsvjesne motivacije proizvodnje književnosti, ili upozoravaju na njezinu terapeutsku funkciju koja se sastoji u osvješćivanju najdubljih ljudskih nagona, poriva i sukoba unutar same osobe" (Solar, 2007: 302). Posebno je zanimljiva i značajna *sprega* književnosti i emocija. Patrick Colm Hogan u svojoj knjizi *What Literature Teaches Us about Emotion* obrazlaže kako proučavanje emocija u književnim djelima pripada interdisciplinarnom području znanosti o književnosti i psihologije (Hogan, 2011). Naravno, književnost poučava emocijama na svoj način. Različite emocije tematiziraju se u različitim književnim žanrovima, pa se tako žanrovi mogu smatrati prototipovima određenog govora o emocijama. Stoga proučavanje emocija u književnim djelima zahtjeva korištenje stručnog metajezika i stručnih metoda (Hogan, 2011: 111).

Proces dinamičke interakcije između osobnosti čitatelja i teksta pod vodstvom educiranog pomagača zovemo biblioterapijom (Bušljeta/Piskač, 2018: 7). S obzirom na svoju primjenu može se podijeliti na dvije vrste: kliničku, u kojoj

psihijatri pomažu pacijentima uz pomoć posebno kreiranih tekstova, i literarnu, u kojoj educirani nastavnici “uz pomoć uvida stečenih na temelju interpretacije teksta pomažu čitateljima da kroz razumijevanje emocionalnoga života likova lakše razumiju i svoj emocionalni život” (Bušljeta/Piskač, 2018: 8). Iz interdisciplinarnе perspektive teorije književnosti i psihologije, literarna biblioterapija može se definirati kao “metoda stjecanja uvida u nastanak emocija na primjerima iz isključivo književnih umjetničkih tekstova te uz metodu uporabe identifikacije, katarze i MED ciklusa, a njezini su temeljni alati afektivna i kognitivna interpretacija” (Bušljeta/Piskač, 2018: 13). Pri tom se mora pojasniti kako *identifikacija* ne znači (uvijek) poistovjećivanje s literarnim likom, već se taj termin u ovoj definiciji odnosi na empatiju (koja može dovesti i do prepoznavanja). Kada empatijska identifikacija dosegne svoj vrhunac, izaziva se katarza. *Katarza* je pak “doživljavanje i afektivno izricanje emocije što samo po sebi može potaknuti neke unutrašnje psihičke promjene i prihvaćanja” (Bušljeta/Piskač, 2018: 57). Termin *MED ciklus* označava proces međusobne motivacije misli, emocija i događaja u književnom djelu. Literarnobiblioterapijski pristup književnom tekstu može se koristiti i u radu s djecom i u radu s odraslima, pa tako i sa studentima. Kroz čitanje zajedničkog književnog teksta i razgovor o njemu, studenti mogu dobiti mogućnost posrednog stjecanja uvida⁵ u vlastiti emocionalni život, odnosno otkriti nešto novo unutar psihičkog života što se može iskoristiti za poboljšanje kvalitete budućeg života. Dugogodišnji rad sa studentima na književnim kolegijima pokazao nam je kako je komunikacija o emocijama likova iz književnih djela za njih siguran (i poželjan) način komunikacije o njihovim osobnim emocijama. Tomu u prilog ide i teza Hogana, koji smatra kako govoreći o književnim likovima možemo bez bojazni od osude društva izreći svoj stav o njima (Hogan, 2011: 30–32). Jednako tako rad sa studentima pokazao nam je koliko odabir onoga što najradije čitamo može otkriti o nama samima i pomoći nam da zornije sagledamo vlastiti emocionalni i moralni svijet.

4. Zaključno. Slovakistika na Filozofskom fakultetu u Zagrebu uskoro će obilježiti trideset godina svoga postojanja. S obzirom da nije imala odgovarajuće akademske tradicije, bila su to tri desetljeća kontinuiranog rada na njezinom ustrojavanju – i sadržajno i kadrovski. No, smisao i potreba postojanja nikada nam nije bila upitna. Iako humanistika u novije vrijeme doživljava svojevrsnu marginalizaciju, upravo ona predstavlja esenciju čovječanstva, a nacionalne su filologije njezina srž, nužni element humanizacije u procesu digitalizacije kojem je izloženo suvremeno društvo.

I bez obzira na sve nove digitalne medije i tehnologije, čitanje književnosti i dalje ostaje bitnim sredstvom izgradnje ličnosti pojedinca. Neka od istraživanja

---

⁵ Pojam *uvid* autori Bušljeta i Piskač definiraju prema Hrvatskom jezičnom portalu kao: „psihičko razumijevanje samoga sebe; opseg u kojem osoba razumije uzroke, prirodu i mehanizme vlastitih stavova i ponašanja“ (Bušljeta/Piskač, 2018: 8).

iz područja kognitivnog studija književnosti, tzv. neurohumanistike, potvrđuju da čitanje mijenja čitatelja,⁶ te da povećava njegovu emotivnu inteligenciju i toleranciju. Čitajući književna djela čitatelj oblikuje kritičko mišljenje i razvija analitičke procese, koji mu, između ostalog, pomažu misliti u nekim drugim humanističkim poljima, primjerice u filozofiji, ili drugim znanstvenim područjima, poput društvenog (npr. u politologiji, pravu ili ekonomiji).

Studenti studija slovačkog jezika i književnosti zahvaljujući čitanju književnih djela stvaraju predodžbu o identitetu nacije čiji jezik i kulturu studiraju, u našem slučaju identitetu slovačke nacije. A jednako tako čitajući književna djela obogaćuju proces stvaranja vlastitog identiteta, ali i razvijaju kognitivne sposobnosti, te emocionalnu i socijalnu inteligenciju. Bez sumnje to su dovoljno snažni argumenti za tvrdnju kako su čitanje, književnost te nastava književnosti u suvremenom svijetu i dalje iznimno važni.

Literatura

- Bušljeta, R., Piskač, D. (2018). *Literarna biblioterapija u nastavi književnosti*. Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu.
- Čagalj, I. (2011). Književni prijevod kao vid kulturnoga kontakta. U Ľ. Žigová, M. Vojtech (Ed.), *Slovenčina (nielen) ako cudzí jazyk v súvislostiach* (str. 267–274). Univerzita Komenského v Bratislave.
- Damjanović, S. (Ed.) (1998). *Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu*, FF-press.
- Hogan, P. C. (2011). *What Literature Teaches Us about Emotion*. Cambridge University Press.
- Katunarić, D., Stričević-Kovačević, Z. (Eds.) (1998). *Hrvatska/Slovačka. Povijesne i kulturne veze (slična sudbina i zajedničke osobnosti)*. Društvo hrvatskih književnika.
- Kovačević, Z. (2016). Nastava slovačke književnosti na Sveučilištu u Zagrebu – povijest, problemi, perspektiva. U E. Krejčová, P. Krejčí (Eds.), *Výuka jihoslovanských jazyků a literatur v dnešní Evropě III* (str. 271–276). Ústav slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.
- Lee, K. i dr. (2014). Can classic moral stories promote honesty in children? *Psychological Science*, 8(25), 1630–1636.
- Liessmann, K. P. (2008). *Teorija neobrazovanosti: zablude društva znanja*. Naklada Jesenski i Turk.
- Solar, M. (2007). *Književni leksikon*. Matica hrvatska.
- Stričević-Kovačević, Z. (1998). *Hrvatski motivi u djelu Martina Kukučina*. Nakladni zavod Matice hrvatske.

⁶ Kao primjer može se uzeti empirijsko istraživanje naslovljeno *Can classic moral stories promote honesty in children?* (Lee, K. i dr., 2014).

Зринка Стричевић Ковачевић

**НАСТАВА СЛОВАЧКЕ КЊИЖЕВНОСТИ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У ЗАГРЕБУ
И ДА ЛИ ЈЕ КЊИЖЕВНОСТ ВАЖНА?**

Резиме

Рад анализира положај наставе словачке књижевности на Филозофском факултету Универзитета у Загребу. Посебан акценат стављен је на анализу перцепције словачке књижевности у Хрватској и њено слабо превођење, које делимично одређује наставу у проучавању словачке књижевности у Хрватској. Иако је тренд слабљења традиционалне улоге књижевности, а самим тим и проучавања књижевности све јачи у данашњем друштву, рад указује на важност читања у процесима разумевања сопствених емоција, развијања емоционалне и социјалне интелигенције и формирања сопственог идентитета, као и стварања идеје о идентитету другог, у овом случају о идентитету словачке нације. Читање доприноси развоју когнитивних способности и помаже у формирању критичког мишљања, што помаже читаоцу да анализира и неке друге научне области.

Кључне речи: настава словачке књижевности, важност читања књижевности

Zrinka Stričević Kovačević

**VYUČOVANIE SLOVENSKEJ LITERATÚRY NA UNIVERZITE V ZÁHREBE
A JE LITERATÚRA DÔLEŽITÁ?**

Resumé

Príspevok analyzuje postavenie výučby slovenskej literatúry na Filozofickej fakulte Univerzity v Záhrebe. Osobitný dôraz je kladený na analýzu vnímania slovenskej literatúry v Chorvátsku a jej slabého prekladu, ktorý čiastočne determinuje výučbu pri štúdiu slovenskej literatúry v Chorvátsku. Hoci trend oslabovania tradičnej úlohy literatúry, a teda aj štúdia literatúry, v dnešnej spoločnosti silnie, príspevok poukazuje na dôležitosť čítania literatúry v procesoch porozumenia vlastných emócií, rozvoja emocionálnej a sociálnej inteligencie a formovania vlastnej identity, ako aj vytvárania predstavy o identite toho druhého, v tomto prípade o identite slovenského národa. Čítanie literatúry prispieva k rozvoju kognitívnych schopností a pomáha pri formovaní kritického myslenia, čo pomáha čitateľovi myslieť aj v niektorých iných vedných oblastiach.

Кључовé словá: vyučovanie slovenskej literatúry, význam čítania literatúry

Zrinka Stričević Kovačević

**TEACHING OF SLOVAK LITERATURE AT THE UNIVERSITY OF ZAGREB –
IS THE LITERATURE IMPORTANT?**

Summary

The paper analyses the position of Slovak literature studies at the Faculty of Humanities and Social Sciences at the University of Zagreb. A special emphasis is put on analysing the perception of Slovak literature in Croatia and its poor translation, which partly determines the teaching of Slovak literature studies in Croatia. Although the trend of the weakening of the traditional role of literature, and therefore the study of literature, in today's society is getting stronger, the paper points out the importance of reading literature in the processes of understanding one's own emotions, developing emotional and social intelligence and shaping one's own identity, as well as creating an idea of the identity of the other, in this case, the identity of the Slovak nation. Reading literature contributes to the development of cognitive abilities and helps in shaping critical thinking, which helps the reader to think in some other scientific fields as well.

Keywords: teaching of Slovak literature, importance of reading literature